

ร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้าย
สารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ.

(นางสาวกมนธรรัตน์ กิตติสุนทรสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

เหตุผล

โดยที่การพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้มีการใช้สารเคมีในการผลิตทางอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตลอดเวลา พื้นที่หลายแห่งจึงกลายเป็นแหล่งกำเนิด และแหล่งรองรับสารมลพิษ ทั้งในรูปของมลพิษทางอากาศ น้ำเสีย มลพิษในดิน และของเสียอันตรายอื่นๆ ปัญหาดังกล่าวได้มีความรุนแรง และส่งผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพของมนุษย์ สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และก่อความเสียหายอย่างกว้างขวางต่อสังคม เศรษฐกิจ ความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศโดยรวม กฎหมายและกลไกการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยังคงเน้นการใช้มาตรการกำกับและควบคุมที่ปลายทางเป็นหลัก การตรากฎหมายเพื่อพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม จึงเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลสารมลพิษที่ครอบคลุม และเป็นระบบอันจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งแก่หน่วยงานของรัฐในการประเมินสถานการณ์ปัญหามลพิษได้อย่างถูกต้อง มีข้อมูลที่ดีเพื่อประกอบการวางแผนการป้องกันสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และสามารถจัดการปัญหาตั้งแต่ต้นทางได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรการดังกล่าวยังจะช่วยให้ ภาคเอกชนสามารถตรวจสอบระบบและกระบวนการผลิตของตนให้รัดกุม ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานและการแข่งขันทางการค้าในระยะยาว อีกทั้งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการลดความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและสารมลพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อม ตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และเป็นไปตามหลักการของปฏิญญาโอเพื่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาและแผนปฏิบัติการ ๒๑ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ ยังมีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการ ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษในการให้ความเห็นต่อประกาศกระทรวงที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ หรือให้ความเห็นชอบข้อกำหนด และวิธีปฏิบัติงานที่กรมควบคุมมลพิษเสนอเกี่ยวกับการวิเคราะห์ และ ประมวลผลข้อมูล การจัดทำฐานข้อมูล วิธีการตรวจทานความถูกต้องของข้อมูล การประกันคุณภาพ เป็นต้น รวมทั้งใช้ระบบอนุญาตหรือมาตรการอื่นใด ตลอดจนกำหนดโทษทางปกครองและโทษทางอาญาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพและป้องกันการกระทำผิดจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นมาตรการสำคัญในการช่วยภาครัฐให้มีฐานข้อมูลสารมลพิษที่ครอบคลุมและเป็นระบบ อันจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและความเข้มแข็งแก่หน่วยงานของรัฐในการประเมินสถานการณ์ปัญหามลพิษได้อย่างถูกต้อง มีข้อมูลที่ดีเพื่อประกอบการวางแผนการป้องกันสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งเป็นการรับรองสิทธิของประชาชน ในการเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น

“สารมลพิษ” หมายความว่า ธาตุหรือสารประกอบที่เมื่อถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือมีอยู่ในสิ่งแวดล้อม อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้

“บัญชีรายชื่อสารมลพิษ” หมายความว่า บัญชีรายชื่อสารมลพิษที่อาจทำให้เกิดอันตราย หรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพมนุษย์ สัตว์ พืช ทรัพยากร หรือสิ่งแวดล้อม และให้หมายความรวมถึงสารมลพิษ ตามความตกลง

ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นสารมลพิษที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสารก่อมะเร็ง
- (๒) เป็นสารก่อการกลายพันธุ์
- (๓) เป็นสารที่มีพิษต่อระบบสืบพันธุ์
- (๔) เป็นสารที่มีพิษเรื้อรัง
- (๕) เป็นสารที่ก่อให้เกิดอาการแพ้
- (๖) เป็นสารที่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ
- (๗) เป็นสารที่ทำลายชั้นโอโซน
- (๘) เป็นสารมลพิษอินทรีย์ตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อม
- (๙) สารอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์

หรือสิ่งแวดล้อม

"ชื่อเฉพาะของสารเคมี" หมายความว่า ชื่อทางวิทยาศาสตร์ ชื่อสามัญ ชื่อทางการค้า หรือกลุ่มตัวเลขของสารเคมีที่จดทะเบียนกับ Chemical Abstracts Service of the American Chemical Society สำหรับบ่งชี้ชนิดของสารเคมี (CAS Number)

"ชื่อกลุ่มสารเคมี" หมายความว่า ชื่อของกลุ่มสารเคมีซึ่งมีคุณสมบัติทางฟิสิกส์เคมี และมีผลต่อสุขภาพมนุษย์ และหรือก่ออันตรายต่อระบบนิเวศ และหรือมีคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน

"แหล่งกำเนิดมลพิษ" หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใดๆ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของสารมลพิษ

"รายงาน" หมายความว่า การแสดงข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้

"สารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน" หมายความว่า สารมลพิษที่อยู่กระจัดกระจาย หรือเคลื่อนที่ได้ หรือปล่อยออกมาจากแหล่งกำเนิดย่อยๆ และไม่ได้มีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีหน้าที่ต้องรายงานการปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

"การปล่อยสารมลพิษ" หมายความว่า การปล่อยสารมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมอันเป็นผลจาก กิจกรรมของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะที่เกิดขึ้นประจำหรือไม่ประจำ ไม่ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึง การหก การระเหย การปล่อย การทิ้ง หรือการระบายน้ำทิ้ง หรือการปล่อยอากาศเสีย

"การเคลื่อนย้ายสารมลพิษ" หมายความว่า การเคลื่อนย้ายสารมลพิษออกนอกเขตพื้นที่ สถานที่ ประกอบการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัด กำจัด หรือนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ

“สถานประกอบการ” หมายความว่า อาคาร อุปกรณ์ โครงสร้าง และสิ่งอื่นใดที่ติดตั้งอยู่กับที่ ภายในสถานที่เดียวกัน พื้นที่ต่อเนื่อง หรือพื้นที่ติดต่อกัน และมีเจ้าของหรือผู้ดำเนินการเป็นบุคคลเดียวกัน ซึ่งรวมถึงบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของบุคคลเดียวกัน และให้หมายความรวมถึงโรงงานอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

“ผลิต” หมายความว่า ทำ เพาะ ปรุง ผสม แปรรูป ปรุงแต่ง แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำผ่าน

“ส่งออก” หมายความว่า ส่งหรือดำเนินการเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

“มีไว้ในครอบครอง” หมายความว่า การมีไว้ในครอบครองไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น และไม่จำเป็นการมีไว้เพื่อขาย เพื่อขนส่ง เพื่อใช้ หรือเพื่อประการอื่นใด และรวมถึงการมีไว้ในความครอบครองโดยมิได้ใช้ประโยชน์ด้วย

“ความลับทางการค้า” หมายความว่า ข้อมูลการค้าซึ่งยังไม่รู้จักกันโดยทั่วไป หรือยังเข้าถึงไม่ได้ในหมู่บุคคลซึ่งโดยปกติแล้วต้องเกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าว โดยเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากการเป็นความลับและเป็นข้อมูลที่ผู้ควบคุมความลับทางการค้าได้ใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อรักษาไว้เป็นความลับ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระของรัฐ หรือหน่วยงาน หรือองค์การอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๔) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างอื่นนอกเหนือจาก (๑) ถึง (๕)

ข้างต้นที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

นี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดในเรื่องต่อไปนี้

(๑) รายชื่อสารมลพิษ รวมทั้งเกณฑ์ปริมาณการผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมของสารมลพิษแต่ละรายการที่ต้องมีการรายงาน

(๒) ประเภทและขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานตามมาตรา ๗

(๓) บริเวณพื้นที่ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามความพร้อมและความเหมาะสมของพื้นที่

(๔) หลักเกณฑ์และวิธีการวิเคราะห์ คำนวณ และประเมินปริมาณสารมลพิษที่ปล่อยหรือเคลื่อนย้ายออกสู่สิ่งแวดล้อม และแบบที่ใช้ในการจัดทำรายงาน รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติของอุปกรณ์การตรวจวัดการปล่อยสารมลพิษ

(๕) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเผยแพร่ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมให้สาธารณชนรับทราบ

(๖) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณากำหนดโทษทางปกครองตามมาตรา ๓๕

(๗) เรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดบัญชีรายชื่อสารมลพิษและเกณฑ์ปริมาณการผลิต มีไว้ในครอบครอง เคลื่อนย้าย หรือปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้พิจารณาและคำนึงถึงแนวทางการจัดการสารเคมีระหว่าง ประเทศเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ด้านสารเคมี สถานการณ์ด้านการผลิต การใช้และการเก็บรักษาสารเคมี และปัจจัยอื่น ๆ อย่างรอบคอบเพียงพอเพื่อป้องกันอันตรายใดๆ ต่อสุขภาพมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สารเคมีนั้น โดยให้คำนึงถึงคุณสมบัติความเป็นอันตรายและโอกาสที่สารเคมีนั้นจะแพร่กระจายหรือรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อม

มาตรา ๖ การจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกประกาศที่ออกตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑)

(๒) (๓) และ (๔) ให้คณะกรรมการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึงก่อน

ให้คณะกรรมการนำข้อมูลที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งมาพิจารณา ประกอบการตัดสินใจ พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงและเหตุผลในแต่ละประเด็นและเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของหน่วยงาน

การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการจัดทำ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกประกาศที่ออกตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๗) ด้วย หากเป็นกรณีการออกประกาศในเรื่องที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

มาตรา ๗ บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่จัดทำรายงานต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิต มีไว้ในครอบครอง เคลื่อนย้าย หรือปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมซึ่งสารมลพิษที่ปรากฏ ในบัญชีรายชื่อสารมลพิษและตามปริมาณที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕

(๒) ประกอบกิจการตามประเภทและขนาดที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕

มาตรา ๘ บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗ ต้องรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษตามบัญชีรายชื่อสารมลพิษที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕ ของแต่ละแหล่งกำเนิดมลพิษต่อกรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๑๗

การจัดทำรายงานและการวิเคราะห์ ค่ารวม หรือประเมินปริมาณสารมลพิษที่ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ตามมาตรา ๕ แต่ต้องรายงานปริมาณสารมลพิษที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

มาตรา ๙ ในกรณีที่บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗ ไม่ประสงค์ให้มีการเปิดเผยชื่อเฉพาะของสารเคมีในรายงานเนื่องจากเป็นข้อมูลซึ่งเป็นความลับทางการค้า ให้แจ้งคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยทำเป็นหนังสือถึงคณะกรรมการพร้อมคำชี้แจงและเหตุผลที่ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลนั้นได้ ในกรณีดังกล่าวให้ผู้คัดค้านมีภาระต้องพิสูจน์ตามเหตุผลที่กล่าวอ้าง

ให้บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐที่แจ้งคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ยังคงมีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลสารมลพิษตามมาตรา ๘ โดยต้องระบุชื่อกลุ่มสารเคมีเพื่อให้กรมควบคุมมลพิษเผยแพร่แทนชื่อเฉพาะของสารเคมีดังกล่าวต่อสาธารณชนในระหว่างการศึกษาคำคัดค้านนั้น

มาตรา ๑๐ เมื่อมีการเสนอคำคัดค้านตามมาตรา ๙ คณะกรรมการต้องพิจารณาคำคัดค้าน และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาคำคัดค้านไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการเห็นชอบคำคัดค้าน

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยหรือความปลอดภัยของสาธารณชน หรือในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า ให้อธิบดีมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลชื่อเฉพาะของสารเคมีที่ได้รับการวินิจฉัยแล้วว่าเป็นความลับทางการค้าต่อผู้ที่เกี่ยวข้องตามคำร้องขอในกรณีดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ความลับทางการค้านั้นไป มีหน้าที่ดูแลรักษาความลับทางการค้านั้นจากการเปิดเผย เอาไป หรือนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ที่ไม่เป็นธรรมด้วย

มาตรา ๑๒ ให้หน่วยงานผู้อนุญาตและหน่วยงานผู้รับผิดชอบกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้จัดส่งทะเบียนรายชื่อของแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวให้แก่กรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๑๗ ไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบรายงาน ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลสำหรับปีที่ผ่านมาของการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งสารมลพิษที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้แก่กรมควบคุมมลพิษตามมาตรา ๑๖ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

หมวด ๒

การประเมินปริมาณสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภท แหล่งกำเนิด สารมลพิษชนิดซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน ซึ่งต้องจัดให้มีการประเมินปริมาณการปล่อยสารมลพิษตามมาตรา ๑๔ รวมทั้งกำหนดวิธีการวิเคราะห์ ค่าแนว และประเมินปริมาณสารมลพิษดังกล่าวที่ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๕ ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินการปล่อยสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามสารมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๑๔ และจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้กรมควบคุมมลพิษ ตามมาตรา ๑๖ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

ในกรณีที่การปล่อยสารมลพิษตามวรรคหนึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่มีหน่วยงานใดของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ประเมินปริมาณการปล่อยสารมลพิษนั้นในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตน

หมวด ๓

การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ
จากแหล่งกำเนิดมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๖ ให้กรมควบคุมมลพิษจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ จาก แหล่งกำเนิดมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมสำหรับการเผยแพร่ต่อสาธารณชนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ ให้กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับรายงานและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีหน้าที่ต้องรายงานตามมาตรา ๗ เพื่อดำเนินการจ้ทำ ฐานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอนที่ได้รับตามมาตรา ๑๔ เพื่อ ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) จัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม รวมถึงระบบประกันและควบคุมคุณภาพ และความปลอดภัยของข้อมูลดังกล่าว

(๔) ประมวลและจัดทำข้อมูลตามข้อ (๑) (๒) และ (๓) ให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อม ต่อการเผยแพร่สู่ สาธารณชน

(๕) เผยแพร่ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๔

(๖) เสนอประกาศกระทรวงตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และมาตรา ๑๔ และในเรื่องอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็น

(๗) เสนอประกาศกระทรวงต่อคณะกรรมการ

(๘) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือ การมีไว้ในครอบครองซึ่งสารมลพิษตามบัญชีรายชื่อสารมลพิษที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕ รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

(๑๐) ส่งเสริมขีดความสามารถของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาระบบข้อมูล

(๑๑) จัดทำรายงานจัดให้มีการศึกษาวิจัยและประเมินความเป็นอันตรายของสารมลพิษตามบัญชีรายชื่อสารมลพิษที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชน

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือเมื่อกฎหมายอื่นกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติ

มาตรา ๑๘ ให้กรมควบคุมมลพิษติดตามและตรวจสอบให้บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗ จัดส่งรายงานข้อมูลชนิดและปริมาณการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษที่กำหนด ตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างถูกต้องและมีข้อมูลครบถ้วน

มาตรา ๑๙ เมื่อปรากฏว่าบุคคลหรือนิติบุคคลใดไม่จัดส่งรายงาน หรือจัดส่งรายงานที่มีข้อมูลไม่ถูกต้อง และครบถ้วน ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งบุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าวให้ดำเนินการจัดส่งรายงานหรือจัดส่งข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

การดำเนินการออกคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการออกประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งตามมาตรา ๑๙ ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งไม่พอใจคำสั่งดังกล่าว ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่ง เว้นแต่รัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗ ไม่จัดส่งรายงาน หรือจัดส่งรายงานที่มีข้อมูลไม่ถูกต้องและครบถ้วน ให้อธิบดีแจ้งไปยังหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่อาจกระทำให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้หน่วยงานของรัฐขอขยายระยะเวลาดำเนินการไปยังอธิบดี พร้อมทั้งเหตุผลและระยะเวลาที่ขอขยายก่อนที่กำหนดระยะเวลาเดิมจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ขอขยายระยะเวลาการดำเนินการมากกว่าสองครั้ง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ดำเนินการจัดส่งรายงานที่มีข้อมูลถูกต้องและครบถ้วนโดยไม่เหตุผลอันสมควร ให้รัฐมนตรีรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้มีการดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน

หมวด ๔

คณะกรรมการข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสภาอุตสาหกรรม และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสุขภาพ โดยแต่งตั้งจากนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสุขภาพ นักวิชาการ หรือผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์เกี่ยวกับงานด้านสิ่งแวดล้อมและงานด้านสุขภาพ โดยในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้แทนสาธารณประโยชน์เกี่ยวกับงานด้านสิ่งแวดล้อมและงานด้านสุขภาพอย่างน้อยสองคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ

ให้อธิปไตยเป็นเลขานุการ

มาตรา ๒๓ ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

(๑) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้ง จำนวนสองคน
การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาออกระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

(๓) ให้ความเห็นชอบข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติงานที่กรมควบคุมมลพิษเสนอเกี่ยวกับการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล การจัดทำฐานข้อมูล วิธีการตรวจทานความถูกต้องของข้อมูล การประกันคุณภาพ และการควบคุมคุณภาพของระบบการจัดการฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

(๔) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ หรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา ศึกษา เสนอแนะหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกินอีกหนึ่งวาระ

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นหรือแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นหรือแทนตำแหน่งที่ว่างลงนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๒๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) กรรมการไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุมีความประพฤติเสื่อมเสียในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๒๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๕

การเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน

มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษทั้งหมดที่อยู่ในความครอบครองของกรมควบคุมมลพิษโดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่าย เว้นแต่ข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้า

มาตรา ๒๙ กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่และอำนาจเผยแพร่ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเกิดขึ้นในปีที่ผ่านมาโดยเร็วที่สุด และไม่เกินเดือนตุลาคมของทุกปี รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลย้อนหลังของทุกปีที่มีการรายงาน

ข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้เผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตและช่องทางอื่นๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๕ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ปริมาณการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม
- (๒) บุคคล นิติบุคคลรวมถึงบริษัทแม่ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ต้องรายงาน ตามพิกัดทาง

ภูมิศาสตร์

- (๓) ประเภทของกิจการ
- (๔) เขตการปกครอง
- (๕) ชื่อสารมลพิษที่กำหนดให้รายงานตามพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นชื่อสารเคมีที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าเป็น

ความลับทางการค้าตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ในกรณีดังกล่าวให้เผยแพร่ชื่อกลุ่มสารเคมีแทน

- (๖) ตัวกลางทางสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการปล่อยมลพิษ
- (๗) ของเสียและน้ำเสียที่เคลื่อนย้ายไปนอกแหล่งกำเนิด และสถานที่ปลายทาง
- (๘) ปริมาณและสถานการณ์การปล่อยสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอนประเภทต่างๆ
- (๙) ชื่อเจ้าของสถานประกอบการ
- (๑๐) ข้อมูลอื่นตามที่คณะกรรมการออกประกาศกำหนด

การเผยแพร่ข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษผ่านช่องทางอื่นๆ ตามวรรคสอง ให้รวมถึงการจัดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย

หมวด ๖

อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินปริมาณสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอนตามมาตรา ๑๕ ให้กรมควบคุมมลพิษเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) นำข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษที่ได้จากการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปประกอบการพิจารณาอนุญาต กำหนดเงื่อนไขการอนุญาต การดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน
- (๓) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกใบอนุญาต การพักใช้หรือการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษในระดับท้องถิ่น
- (๕) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาตดำเนินการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขไม่ปฏิบัติหรือละเลยการจัดทำรายงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่

ออกตามมาตรา ๓๐ (๓) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งไม่ออกใบอนุญาต รวมทั้งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบกิจการนั้นได้

การอุทธรณ์เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้นับบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๗

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือจัดทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใด เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๗ ที่ไม่จัดส่งรายงานตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้กระทำโดยเปิดเผยข้อมูลในเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษตลอดระยะเวลาที่ยังไม่มีการจัดส่งรายงานให้ถูกต้อง รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานด้วย

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

โทษทางปกครอง

มาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่รายงานข้อมูลตามมาตรา ๘ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๑๙ โดยไม่มีเหตุอันควร ให้อธิบดีมีอำนาจปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละหนึ่งของรายได้ในปีที่กระทำความผิด ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดในปีแรกของการประกอบธุรกิจ ให้ชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับเพิ่มวันละตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติตามคำสั่ง

ในการกำหนดค่าปรับตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด และความสมควรแก่เหตุในกรณีให้เห็นสมควร อธิบดีจะมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการใดๆ เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด ในกรณีที่บุคคลซึ่งถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒ โทษทางอาญา

มาตรา ๓๖ ผู้ใดรายงานข้อมูลตามมาตรา ๘ หรือจัดทำคำชี้แจงหรือชี้แจงด้วยวาจาตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามมาตรา ๓๒ ด้วยข้อมูลที่เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดไม่จัดทำคำชี้แจงหรือไม่มาชี้แจงด้วยวาจาตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่ทำการ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการดำเนินการออกประกาศตามมาตรา ๕ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่เป็นการออกประกาศตามมาตรา ๕ (๓) ให้คณะกรรมการประกาศบริเวณพื้นที่ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศภายในห้าปีนับแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ บทบัญญัติในหมวด ๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการดำเนินการออกประกาศตามมาตรา ๑๔ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่บทบัญญัติในหมวด ๒ มีผลใช้บังคับ

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม
พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้มีการใช้สารเคมีในการผลิตทางอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมตลอดเวลา พื้นที่หลายแห่งจึงกลายเป็นแหล่งกำเนิดและแหล่งรองรับสารมลพิษ ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และความสมบูรณ์ของทรัพยากร ธรรมชาติ และก่อความเสียหายอย่างกว้างขวางต่อสังคม เศรษฐกิจ ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศโดยรวม กฎหมายและกลไกการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยังคงเน้นการใช้มาตรการกำกับและควบคุมที่ปลายทางเป็นหลัก ดังนั้น การตรากฎหมายเพื่อพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม จึงเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลสารมลพิษที่ครอบคลุม และเป็นระบบอันจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและความเข้มแข็งแก่หน่วยงานของรัฐในการประเมินสถานการณ์ปัญหามลพิษได้อย่างถูกต้อง มีข้อมูลที่ดีเพื่อประกอบการวางแผนการป้องกันสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และสามารถจัดการปัญหาตั้งแต่ต้นทางได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรการดังกล่าวยังจะช่วยให้ภาคเอกชนสามารถ ตรวจสอบระบบ และกระบวนการผลิตของตนให้รัดกุม ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการแข่งขันทางการค้าในระยะยาว อีกทั้งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการลดความเสี่ยงภัยจากสารเคมี และสารมลพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการรายงานการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ กำหนดบทนิยามเพื่ออธิบายความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)
- ๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)
- ๒.๓ กำหนดให้มีการรายงานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๑๓)
- ๒.๔ กำหนดให้มีการประเมินปริมาณสารมลพิษซึ่งไม่มีแหล่งกำเนิดแน่นอน (ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕)
- ๒.๕ กำหนดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม (ร่างมาตรา ๑๖ ถึงร่างมาตรา ๒๑)

๒.๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการข้อมูลการปล่อยและการเคลื่อนย้ายสารมลพิษ (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่าง
มาตรา ๒๗)

๒.๗ กำหนดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชน (ร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙)

๒.๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

๒.๙ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๓๔)

๒.๑๐ กำหนดบทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๓๕ ถึงร่างมาตรา ๓๘)

๒.๑๑ กำหนดบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๙ ถึงร่างมาตรา ๔๐)